

A-SORULAR

1-Araştırmalarımızda batıkları bulmak için kullandığımız "Yandan Taramalı Sonar" (SSS) sistemi temel olarak hangi yöntemle çalışır?

- A) Yüksek çözünürlüklü ışık yayar B) Deniz tabanına ses dalgaları göndererek
C) Güçlü mıknatıslar yardımıyla metal nesnelere çekerek D) Su örnekleri alıp kimyasal analiz yaparak

2-"ROV" (Uzaktan Kumandalı Araç) cihazının araştırmalarımızdaki en büyük avantajı nedir?

- A) Sualtı canlılarını besleyebilmesi
B) İnsanların dalamayacağı derinlikleri (1000 metreye kadar) görüntülemesi
C) Batıkları deniz yüzeyine çekip çıkarması
D) Su altında kendi kendine elektrik üretmesi

3-Batıkların milimetrik hassasiyetle 3 boyutlu modellerini oluşturmak için kullandığımız teknoloji hangisidir?

- A) Sulu boya resim tekniği B) Fotogrametri C) Sismik ölçüm cihazı D) El ile yapılan eskiz çizimi

4-Araştırmalarımızda en yoğun batık oranına (sayıca en fazla) hangi tarihsel dönemde rastladık?

- A) Osmanlı Dönemi B) Roma Dönemi C) Arkaik Dönem D) Yakın Dönem

5-Biz bilim insanları, neden batıkları incelemek için "temassız" teknolojik yöntemleri (sonar, kamera vb.) tercih ediyoruz?

- A) Batıklar çok sıcak olduğu için
B) Tarihi yapıya fiziksel zarar vermeden korumak için
C) Bu cihazlar çok ucuz ve basit olduğu için
D) Su altındaki balıklardan çekindiğimiz için

6. Batık gemilerin üzerinde bulduğumuz ve eski dönemlerde eşya taşımaya yarayan testilere ne ad veriyoruz?

.....

7. "Türkiye Batık Envanteri Projesi"nin kısa adı nedir?

.....

8. Metnimize göre, akustik yöntemlerin (ses dalgaları) görsel yöntemlerden (kamera) daha geniş alan tarayabildiğine dair bir kanıt gösterin.

9. Çalışmamızın neden sadece "bulmak" değil aynı zamanda "korumak" amacı taşıdığını metinden bir cümleyle açıklayın.

B-Sözel Mantık Sorusu: ARAŞTIRMA GEMİSİNDE GÖREV DAĞILIMI

Bir araştırma gemisinde görev yapan Ahmet, Burcu, Can ve Deniz adlı dört uzman; Kaş ve Bozburun bölgelerinde çalışma yapmaktadır¹. Bu uzmanlar; Yandan Taramalı Sonar (SSS), ROV (Robot), Sismik Ölçücü (SBP) ve Fotogrametri tekniklerinden sorumludur.

Uzmanların görevleri ve çalışma alanları hakkında bilinenler şunlardır:

1. Her bir uzman farklı bir cihazdan/teknikten sorumludur ve her bölgede sadece iki uzman görev almaktadır.
2. Ahmet, su altındaki nesnelerin binlerce fotoğrafını bilgisayarda birleştirerek 3 boyutlu model oluşturan teknikten sorumludur.
3. Burcu, Bozburun bölgesindeki ekibe dahildir ve görevi geminin arkasından ses dalgaları göndererek çok geniş bir alanın zemin haritasını çıkarmaktır.
4. Kaş bölgesindeki uzmanlardan biri, kumun altına gömülmüş olan kalıntıları tespit eden Sismik Ölçücü (SBP) cihazını kullanmaktadır.
5. Can, kumandalı bir su altı robotu olan ROV'u kullanarak batıkları yakından görüntülemektedir; ancak Can, Deniz ile aynı bölgede çalışmamaktadır.
6. Deniz, Ahmet ile aynı bölgede görev yapmaktadır.

Soru: Bu bilgilere göre, uzmanların sorumlu olduğu cihazlar ve görev yaptıkları bölgeler aşağıdakileri bularak tabloyu tamamlayınız.

Uzman	Sorumlu Olduğu Cihaz / Teknik	Görev Yaptığı Bölge
Ahmet	?	?
Burcu	?	?
Can	?	?
Deniz	?	?

C- Yazma

"Türkiye Batık Envanteri Projesi" kapsamında Bozburun açıklarında daha önce hiç görülmemiş bir Osmanlı savaş gemisi bulduğumuzu duyuran bir gazete haberi hazırlayın.

- Haberinizde "5N 1K" (Kim, Ne, Nerede, Ne Zaman, Nasıl, Niçin) sorularının cevabı yer almalı.
- Metnine dikkat çekici bir manşet at ve makalede geçen "fotogrametri" veya "sismik ölçüm" verilerinden en az birini haberine bilimsel kanıt olarak ekleyin.

